

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Soběstačnost pacientů v personálních všedních denních činnostech po operačním řešení fraktury v oblasti proximálního konce femuru.

Autor práce: Bc. Veronika Brindzová

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Jaromíra Uhlířová

1. Přehlednost a členění práce

Teoretická část diplomové práce je členěna standardně na úvod a 4 kapitoly. Celková struktura práce a posloupnost kapitol je vhodně zvolena a jednotlivé kapitoly na sebe tématem navazují.

Praktickou část tvoří 6 případových studií, na kterých chce autorka poukázat na vliv ergoterapie na míru soběstačnosti v personálních ADL u pacientů po operaci fraktury v oblasti proximálního konce femuru.

2. Formální náležitosti práce

Rozsah diplomové práce je 67 stran psaného textu a 4 přílohy (na 4 stranách). Větší důraz je kladen na praktickou část práce (38 stran). Číslování práce neodpovídá pokynům ke zpracování diplomové práce (Úvod je číslován od str. 13). Grafické zpracování textu je standardní, příloha č. 3 je málo čitelná. V textu se v některých částech vyskytují četné překlepy, nebo nedodržená interpunkce.

Seznam literatury obsahuje 72 bibliografických zdrojů, z toho pouze 18 zahraničních. Pouze 13 zdrojů je starší 6 let. Velké množství dohledaných zdrojů je 10 a více let starých. Autorka tímto neprokázala schopnost dohledat aktuální literaturu k tématu.

Seznam literatury neodpovídá citační normě. Obsahuje množství chyb (např. nedodržení abecedního řazení autorů, chybějící povinné údaje, jako je např. rok vydání, citování internetových zdrojů, četné překlepy atd.). Na první straně seznamu je u 9 uvedených bibliografických zdrojů 18 chyb.

Citace literatury v textu neodpovídá normě (např. str. 16, 17, 20, 21, 23, 30, 31, 40). Některé ze zdrojů, které autorka cituje v textu, nejsou uvedeny v seznamu literatury (např. str. 16, 18, 20, 25, 73). V příloze č. 2 a 4 není uveden zdroj.

3. Cíl práce

Autorka si vytýčila velké množství cílů, které uvádí na str. 43. Hlavní cíl práce je zjistit, jakým způsobem ergoterapie zvyšuje soběstačnost pacientů po operačním řešení fraktury v oblasti proximálního femuru.

Formulované cíle práce jsou vzhledem ke zvolenému postupu práce splněny jenom částečně.

4. Přehled problematiky

Teoretická část práce na malé ploše shrnuje problematiku zlomenin proximálního konce femuru a její rehabilitaci. Ergoterapeutická část v oblasti diagnostiky poskytuje obecné informace o hodnocení v ergoterapii, hodnocení soběstačnosti (bez uvedení aktuálních informací z recenzovaných studií k uváděným hodnocením) a hodnocení domácího prostředí (bez uvedení příkladu některého z hodnocení). Chybí tak informace o klinické využitelnosti uvedených hodnocení v ortopedii, jejich psychometrických parametrech či jejich využití v praxi českých ergoterapeutů. V kapitole 3 čerpá hlavně z jednoho zdroje, který je 11 let starý (Baylor Health Care System, 2009). Kapitola 4 opět uvádí obecné informace o kompenzačních pomůckách ze starších zdrojů.

Z mého pohledu práce využívá nedostatečné množství aktuálních zahraničních pramenů, zejména recenzovaných článků týkajících se tématu rehabilitace fraktur proximálního konce femuru (např. vlivu různých rehabilitačních programů na soběstačnost a participaci pacientů v běžném životě; rolích a významu jednotlivých profesí multidisciplinárního týmu v procesu údravy; faktorech, které ovlivňují návrat pacientů do domácího prostředí atd.).

5. Metodologie diplomové práce

Praktická část práce má kvalitativní charakter. K naplnění cílů autorka zpracovala 6 případových studií. Metodologická část podrobně popisuje kritéria výběru, soubor pacientů, sběr dat i konkrétní ergoterapeutickou intervenci.

Autorka zvolila jednoduchou metodiku (kombinace hodnocení soběstačnosti pomocí BI a hodnocení bolesti a informace z rozhovoru). Ke stanovenému hlavnímu cíli nebyl vhodně zvolený postup práce. Na základě jednoho testu soběstačnosti ověřovala vliv ergoterapie u vybraných 6 pacientů po 5 terapiích, přičemž všichni současně absolvovali i 3 x intenzivnější fyzioterapii. Fyzioterapie byla zaměřena i na oblasti, které se hodnotí v BI. Autorka ale dokládá pozitivní vliv ergoterapie na soběstačnost na základě celkového výsledku v BI.

6. Přínos pro praxi

Autorka si zvolila zajímavé a vzhledem ke stárnutí populace a nutnosti multioborové spolupráce v rehabilitaci přínosné téma pro ergoterapeutickou praxi. Při zpracování práce mohla uplatnit své profesní zkušenosti z vyšetření a nácviku soběstačnosti a doporučení kompenzačních pomůcek.

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Zpracování tématu vyžadovalo širší spektrum teoretických znalostí z oblasti ortopedie a rehabilitace. Z praktického hlediska autorka zvládla administraci testu BI a jeho vyhodnocení, sestavení a realizaci ergoterapeutické intervence u pacientů s frakturou proximálního femuru a její případnou úpravu.

8. Výsledky a jejich analýza

Kazuistická část je dobře strukturovaná. Výsledky testu BI autorka prezentuje přehledně v tabulkách. Záznamy z 5 terapeutických jednotek obsahují obecnější informace o spolupráci a motivaci pacientů, bolestivosti, trénované aktivitě či provedeném poradenství. Záznamy neobsahují podrobnější informace o mobilitě na lůžku, problémech při vertikalizaci a přesunech (např. snížená svalová síla na dolních končetinách, zatížení dolních končetin a přenos váhy, rovnováha a riziko pádu, používané pomůcky při přesunech atd.). Závěr případových studií často opomíjí konkrétní doporučení pooperačního režimu po propuštění z nemocnice (cvičení, trénink aktivit a přenášení předmětů, péče o jizvu, konkrétní úpravy domácího prostředí atd.).

Jedním z výstupů práce měl být i stručný manuál s informacemi pro pacienty o kompenzačních pomůckách (uveden v příloze č. 4). Jde ale spíše o leták.

9. Závěry a doporučení diplomové práce

Výstupy diplomové práce autorka komentuje v diskusní části (8 stran) a v závěru práce (1,5 strany). V diskusi zohledňuje i limitace praktické části (zvolený postup práce a sporné oblasti při bodování BI).

Závěr práce obsahuje stručné shrnutí cílů a dosažených výsledků práce. Závěry formuluje srozumitelně.

10. Aktuálnost práce

Problematika rehabilitace fraktur proximálního femuru, role a spolupráce jednotlivých profesí multidisciplinárního týmu i poradenství k výběru kompenzačních pomůcek a úprav domácího prostředí je v oboru ergoterapie aktuální. V praxi není běžné, aby u cílové skupiny pacientů probíhala i standardní ergoterapie.

Závěr:

Zaměření práce považuji za aktuální a pro obor ergoterapie přínosné, zejména z důvodu chybějících doporučených postupů a standardů pro pacienty po operačním řešení fraktur proximálního konce femuru. Logická stavba práce a její struktura je na dobré úrovni. Oceňuji přímou práci s pacienty a strukturu kazuistik. V diskusní části vhodně popisuje působení ergoterapeuta u zvolené cílové skupiny.

V práci se však objevují i určité formální a obsahové nedostatky. Úroveň práce snižuje nedodržení citační normy a to jak při citování zdrojů v textu, tak v soupisu seznamu literatury. Navrhuji doplnit k práci Errata, kde by autorka doplnila seznam literatury o neuvedené zdroje a současně by opravila chyby, které stávající seznam literatury obsahuje.

Práci bych vytkla nedostatečnou práci s literaturou (výběr validních a aktuálních zdrojů k tématu) a výběr vhodného postupu vzhledem ke stanoveným cílům práce.

Diplomovou práci **doporučuji** k obhajobě.

Návrh klasifikace diplomové práce: „dobře“

Připomínky a otázky k obhajobě:

1. Vyjádřete se k výběru literatury, kterou jste použila při zpracování diplomové práce.
2. S čím jste porovnávala svá zjištění o zlepšení pacientů ve vybraných oblastech soběstačnosti?
3. Ve své práci potvrzujete pozitivní vliv ergoterapie na soběstačnost pacientů na základě hodnocení soběstačnosti v BI. Jakým způsobem jste zohlednila při porovnání celkového skóre v BI fakt, že pacienti měli během hospitalizace kromě ergoterapie 3x intenzivnější fyzioterapii?
4. Jakým způsobem byste metodologii práce změnila, či doplnila, a zjistila tak validnější odpovědi na otázky, které si práce klade?

V Praze 28.8. 2020

Mária Krivošíková, M.Sc.